

NULMETING VN-VERDRAG HANDICAP:

HELFT GEMEENTEN NOG IN VERKENNENDE FASE MET BELEID

In 2016 is het VN-verdrag voor de rechten van personen met een beperking in de Eerste Kamer aangenomen. Wat is twee jaar later in gemeenten de stand van zaken rond beleid hiervoor? Daarover hield de VNG samen met Movisie een flitspeiling. Daaruit blijkt dat de helft van de gemeenten met beleid nog in een verkennende fase verkeert. Veel gemeenten willen graag ondersteuning bij de uitvoering van dit beleid.

Begin 2018 is de VNG een programma gestart om een extra impuls geven aan de al lopende initiatieven van gemeenten die zich richten op het volwaardig meedoen van inwoners met een beperking. Om na twee jaar ontwikkeling te kunnen zien in de samenleving heeft de VNG samen met Movisie daarna een flitspeiling verricht onder gemeenten.

Fase en beleidsterreinen

Uit de flitspeiling – waaraan 94 gemeenten deelnamen - blijkt dat de helft van de gemeenten in de verkennende fase verkeert. Zij onderzoeken wat de ratificatie betekent voor het beleid van de gemeente. Een volgende groep (17%) heeft de gevolgen van de ratificatie onderzocht en heeft een beeld van waar de gemeente aan voldoet en wat er nog moet gebeuren. Een bijna even grote groep (15 %) geeft aan een plan van aanpak te ontwikkelen.

Vrijwel alle gemeenten werken op meerdere onderwerpen aan de implementatie van het VN-Verdrag. De twee meest voorkomende onderwerpen zijn het betrekken van (vertegenwoordigers van) mensen met een beperking (95%) en fysieke toegankelijkheid van openbare gebouwen (95%). Daarna volgen snel de toegankelijkheid van communicatie-uitingen (80%) en arbeidsparticipatie van mensen met een beperking (79%).

De helft van de gemeenten (49%) geeft aan dat het beleid onderdeel uitmaakt van een breed inclusiebeleid gericht op alle burgers in de gemeente. 30% geeft aan dat het beleid gericht is op inwoners met een beperking in de breedste zin van het woord en 20% geeft aan dat beleid primair gericht is op inwoners met een fysieke of zintuigelijke beperking. De nadruk ligt bij deze laatste groep op toegankelijkheid van (openbare) gebouwen, voorzieningen, woningen en communicatie-uitingen.

Knelpunten

Twee derde van de gemeenten geeft aan uitvoeringscapaciteit als knelpunt te ervaren. Daarnaast vindt 37% het onduidelijk wat volgens het verdrag verplicht dan wel mogelijk is en heeft 30% moeite met het betrekken van andere stakeholders, zoals scholen en bedrijven

Gewenste ondersteuning

Meer dan de helft van de gemeenten geeft aan graag ondersteuning te ontvangen in de vorm van specifieke voorbeelden op invulling van beleidsvelden. Een bijna even grote groep geeft aan graag

generieke voorbeelden (bijvoorbeeld over het opstellen van een plan van aanpak of inclusie agenda) aangereikt te krijgen.

Ruim 40% wil graag uitleg over het houden van een nulmeting en/of het in kaart brengen van de startsituatie en monitoringinstrumenten. Een bijna even grote groep ontvangt graag kaders voor de invulling van een lokale inclusie agenda en 30% heeft behoefte aan uitleg over de betekenis en implicaties van het VN-Verdrag. Bijna 15% geeft aan geen behoefte te hebben aan inhoudelijke ondersteuning.

In beduidend mindere mate is er behoefte aan ondersteuning op proces; 44% heeft geen behoefte hieraan. Populairste ondersteuningsvormen zijn methoden om ervaringsdeskundigheid in te zetten (31%), procesmatige ondersteuning door externe deskundigen (29%) en methoden om lokale belangenbehartigers en vertegenwoordigende organisaties te betrekken (28%). Ook zoekt een groep (20 %) methoden om gemeenteraden te betrekken. Daarnaast wordt kennisdeling met andere gemeenten meermaals genoemd. Bijna 20% van de gemeenten heeft behoefte aan 2 of meer van bovengenoemde vormen van procesmatige ondersteuning.

Qua vorm van de (inhoudelijke en procesmatige) ondersteuning hebben de gemeenten voorkeur voor een toegankelijke website met nieuws, voorbeelden, instrumenten, interactiemogelijkheden (68%) en schriftelijke / digitale kennisproducten zoals factsheets, rapportages en handreikingen (64%). In mindere mate is behoefte aan advies op maat in de gemeente (32%) en landelijke bijeenkomsten gericht op leren en uitwisselen met andere gemeenten (20%).

Acties van de VNG

Het projectteam van de VNG heeft diverse gesprekken met gemeenten gevoerd over het VN-Verdrag Handicap. Op basis van de flitspeiling en de gesprekken ontwikkelt de VNG verschillende producten om gemeenten te ondersteunen bij de implementatie van het VN-Verdrag Handicap. Bij 'producten' valt te denken aan handreikingen en factsheets, maar ook workshops en bijeenkomsten. Daarbij worden gemeenten actief betrokken in een klankbordgroep. Bij interesse in de klankbordgroep, neem contact op met [Maartje van Boekel of Kerstin Leidorf](#).

Lees meer in de factsheet

'Wat betekent het VN-Verdrag Handicap voor mijn gemeente?' [Deze factsheet](#) geeft een overzicht van het verdrag en de doorwerking ervan bij gemeenten.

Koplopergemeenten

Op 19 april 2018 zijn de [koplopergemeenten bekendgemaakt](#). Dit zijn gemeenten die al hard werken aan de inclusieve samenleving. Vanuit deze gemeenten (en anderen) worden goede voorbeelden gedeeld.

Acties van Movisie

Movisie werkt aan een inclusieve samenleving onder andere door in samenwerking met [Inclusionlab](#) en de [coalitie voor inclusie](#) een netwerk van Inclusieve Gemeenten te ondersteunen.

De focus ligt daarbij op een [brede benadering](#) van het begrip inclusie. Een eerste bijeenkomst met een aantal gemeenten vond plaats begin dit jaar, op 2 juli 2018 is een volgende bijeenkomst gepland. Bent u geïnteresseerd? Neem contact op met Bard Briels (b.briels@movisie.nl)

Movisie zelf heeft een inclusiediamant ontwikkeld met toegang tot tools op diverse diversiteitsterreinen waar sociale professionals van gemeenten gebruik van kunnen maken:

<https://www.movisie.nl/artikel/inclusiediamant-tools-sociale-professionals>

Daarnaast is Movisie partner in een netwerk van maatschappelijke organisaties om praktische tools voor de inclusie van mensen met een beperking op één digitale plek te ontsluiten:

<https://coalitievoorinclusie.nl/informatie-over-inclusie/informatieverzamelpunt/>

Meer informatie

- [Volledige rapportage](#) (pdf)

Zie ook

- [VNG-programma VNG-verdrag Handicap](#)
- [VNG-factsheet VN-verdrag Handicap](#)
- [VN-verdrag voor rechten van mensen met een beperking: wat moet u als gemeente doen?](#) (Movisie)
- [Hoe zorg je voor een inclusieve gemeente?](#) (Movisie)